

МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ,
НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА

TIMSS
2015

TIMSS 2015: РЕЗУЛТАТИ И ИМПЛИКАЦИЈЕ

ЗБОРНИК
АПСТРАКАТА

Уредници

Милица Марушић Јаблановић
Николета Гутвајн
Младен Радуловић

7. април 2017. године
Учитељски факултет Универзитета у Београду

ПРОГРАМСКИ ОДБОР

Председник програмског одбора

др Милица Марушић Јаблановић, научни сарадник

Институт за педагошка истраживања, Београд

Чланови програмског одбора

др Николета Гутвајн, научни сарадник

Институт за педагошка истраживања, Београд

МА Ивана Јакшић, истраживач сарадник

Институт за педагошка истраживања, Београд

др Слободанка Гашић-Павишић, редовни професор

Институт за педагошка истраживања, Београд

др Сања Благданић, доцент

Учитељски факултет Универзитета у Београду, Београд

мр Дејан Станковић

Центар за образовне политике, Београд

ОРГАНИЗАЦИОНИ ОДБОР

Председник организационог одбора

МА Младен Радуловић, истраживач сарадник

Институт за педагошка истраживања, Београд

Чланови организационог одбора

Марија Максимовић

Савез учитеља Републике Србије, Београд

Гордана Стоковић

Учитељски факултет Универзитета у Београду, Београд

ОРГАНИЗАТОРИ СКУПА

ИНСТИТУТ ЗА ПЕДАГОШКА ИСТРАЖИВАЊА

Добрињска 11/3 • 11 000 Београд • Србија
www.ipi.ac.rs

МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Немањина 22-26 • 11 000 Београд • Србија
<http://www.mpn.gov.rs>

УЛИТЕЉСКИ ФАКУЛТЕТ УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

Краљице Наталије 43 • 11 000 Београд • Србија
<http://www.uf.bg.ac.rs/>

САВЕЗ УЧИТЕЉА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Дечанска 6 • 11 000 Београд • Србија
www.surs.org.rs

Напомена. Саопштења сарадника Института за педагошка истраживања представљају резултате рада на пројектима *Унапређивање квалитета и доступности образовања у процесима модернизације Србије* (бр. 47008) и *Од подстицања иницијативе, сарадње и стваралаштва у образовању до нових улога и идентитета у друштву* (бр. 179034) чију реализацију финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије (2011–2017).

САДРЖАЈ

- 6 TIMSS 2011 – TIMSS 2015: ЧИМЕ СЕ МОЖЕ ОБЈАСНИТИ НАПРЕДАК
У ПОСТИГНУЋУ УЧЕНИКА?
Милица Марушић Јаблановић
- 7 ФАКТОРИ ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА ИЗ СРБИЈЕ У ОБЛАСТИ МАТЕМАТИКЕ
У ИСТРАЖИВАЊУ TIMSS 2015
Ивана Јакшић
- 8 АНАЛИЗА ОДГОВОРА УЧЕНИКА У ИСТРАЖИВАЊУ TIMSS 2015:
КИПАР У ФОКУСУ
Јасемина Карајорги, Никос Пападурис и Софиа Влами
- 9 EXPLORING STUDENTS' RESPONSES ON TIMSS 2015 ITEMS:
CYPRUS IN FOCUS
Yasemina Karagiogi, Nikos Papadouris and Sofia Vlami
- 10 ПОСТИГНУЋЕ УЧЕНИКА У ХРВАТСКОЈ У TIMSS 2015
ДОМЕНИМА САДРЖАЈА ИЗ МАТЕМАТИКЕ И ПРИРОДНИХ НАУКА
У КОНТЕКСТУ ПОХАЂАЊА ПРЕДШКОЛСКОГ ОБРАЗОВАЊА
– ИМПЛИКАЦИЈЕ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ РАНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА
Сандра Антулић и Јасминка Буљан Цулеј
- 11 CROATIAN STUDENTS' ACHIEVEMENT IN TIMSS 2015
MATHEMATICS AND SCIENCE CONTENT DOMAINS
IN THE CONTEXT OF PREPRIMARY EDUCATION ATTENDANCE
– THE IMPLICATIONS FOR IMPROVING EARLY CHILDHOOD EDUCATION AND CARE
Sandra Antulić and Jasminka Buljan Culej
- 12 ЗАСТУПЉЕНОСТ ЗАДАТАКА ИЗ НЕЖИВЕ ПРИРОДЕ У TIMSS 2015
ИСТРАЖИВАЊУ У ОДНОСУ НА ХРВАТСКИ НАЦИОНАЛНИ НАСТАВНИ ПЛАН И ПРОГРАМ
Владо Халусек и Јасминка Буљан Цулеј
- 13 THE REPRESENTATION OF PHYSICAL SCIENCE ITEMS IN TIMSS 2015
IN RELATION TO THE CROATIAN NATIONAL CURRICULUM
Vlado Halusek and Jasminka Buljan Culej
- 14 РОДНЕ РАЗЛИКЕ У ПОСТИГНУЋИМА УЧЕНИКА У ОБЛАСТИ МАТЕМАТИКЕ
И ПРИРОДНИХ НАУКА У ИСТРАЖИВАЊУ TIMSS 2015
Ивана Јакшић

- 15 TIMSS НАЛАЗИ КАО ПОЛАЗИШТЕ ЗА ИСТРАЖИВАЊЕ
ОБРАЗОВНЕ ЕФЕКТИВНОСТИ У СРБИЈИ: ПРИМЕР IEEPS ПРОЈЕКТА
Владета Милин, Јелена Теодоровић и Дејан Станковић
- 16 КАРАКТЕРИСТИКЕ КУЋНОГ ОКРУЖЕЊА И ПОСТИГНУЋЕ ИЗ МАТЕМАТИКЕ:
УВИДИ ИЗ TIMSS 2015 ЦИКЛУСА
Нада Шева и Јелена Радишић
- 17 ПОВЕЗАНОСТ КУЛТУРНОГ КАПИТАЛА И ОПРЕМЉЕНОСТИ ШКОЛЕ
СА ПОСТИГНУЋЕМ УЧЕНИКА
Младен Радуловић, Душица Малинић и Драгана Гундоган
- 18 БЕЗБЕДНОСТ УЧЕНИКА У ШКОЛИ: ПЕРСПЕКТИВА ДИРЕКТОРА И УЧЕНИКА
Николета Гутвајн и Смиљана Јошић
- 19 КВАЛИТЕТ НАСТАВЕ И ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА У ИСТРАЖИВАЊУ TIMSS 2015
Ивана Ћерић, Милан Станчић и Рајка Ћевић
- 20 САМОУВЕРЕЊА УЧЕНИКА О КОМПЕТЕНТНОСТИ У МАТЕМАТИЦИ
И ПРИРОДНИМ НАУКАМА У ИСТРАЖИВАЊУ TIMSS 2015
Владимир Џиновић и Миља Вујачић
- 21 ЗНАЧАЈ ЈЕЗИЧКЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ ЗА ПОСТИГНУЋЕ
УЧЕНИКА ИЗ МАТЕМАТИКЕ И ПРИРОДНИХ НАУКА
Јелена Стевановић и Биљана Ивковић
- 22 ПРОФИЛ УЧЕНИКА КОЈИ СУ ОСТВАРИЛИ НАЈВИШЕ ПОСТИГНУЋЕ
У TIMSS 2015 ИСТРАЖИВАЊУ У СРБИЈИ
Славица Максић, Драган Весић и Лазар Тењовић
- 23 ПОСТИГНУЋЕ УЧЕНИКА ИЗ ПРИРОДНИХ НАУКА:
ГЛАВНИ НАЛАЗИ, ТРЕНДОВИ И НАСТАВНИ ПРОГРАМ
Славица Шевкушић и Весна Картал
- 24 ДА ЛИ УЧЕНИЦИ ЧЕТВРТОГ РАЗРЕДА РАЗУМЕЈУ ЕКСПЕРИМЕНТАЛНУ
ПРОЦЕДУРУ: РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА TIMSS 2015
Сања Благоданић
- 25 ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА ИЗ МАТЕМАТИКЕ ПО ОБЛАСТИМА САДРЖАЈА
Јасмина Милинковић, Милана Дабић Боричић и Милица Марушић Јаблановић
- 26 АНАЛИЗА ОДГОВОРА УЧЕНИКА У ОБЛАСТИ ПРИРОДНИХ НАУКА:
УЗРОЦИ УЧЕСТАЛИХ НЕТАЧНИХ ОДГОВОРА
Гордана Стоковић

САМОУВЕРЕЊА УЧЕНИКА О КОМПЕТЕНТНОСТИ У МАТЕМАТИЦИ И ПРИРОДНИМ НАУКАМА У ИСТРАЖИВАЊУ TIMSS 2015*

Владимир Циновић и Миља Вујачић**

Институт за педагошка истраживања, Београд, Србија

Академски селф-концепт и унутрашња мотивација за математику и природне науке су конструкти помоћу којих се у истраживању TIMSS 2015 операционализују ученичка самоуверења о компетентности, као важни предиктори постигнућа на тестовима знања. У раду је приказано истраживање чији је циљ утврђивање повезаност између селф-концепта, унутрашње мотивације, пола и постигнућа ученика из Србије на тестовима знања TIMSS 2015 из математике и природних наука. Овај циљ смо операционализовали кроз следећа истраживачка питања: (а) Да ли селф-концепт и унутрашња мотивација имају ефекат на постигнуће ученика? (б) У каквом су односу селф-концепт и унутрашња мотивација, као предиктори постигнућа ученика? (в) Да ли постоје полне разлике између селф-концепта и унутрашње мотивације, са једне стране, и постигнућа из математике и природних наука, са друге стране? (г) Да ли је дошло до значајне промене између селф-концепта, унутрашње мотивације и постигнућа ученика у односу на TIMSS 2011? Подаци показују да модел који укључује селф-концепт и унутрашњу мотивацију као предикторске варијабле објашњава највећи проценат варијансе постигнућа на тестовима знања из математике и природних наука (око 27%), при чему је селф-концепт најснажнији предиктор. Унутрашња мотивација слабо утиче на постигнућа на поменутом узрасту, што се може приписати високој структурисаности контекста учења и изражености спољашњих валидатора. Резултати истраживања даље показују да постоји снажна повезаност између селф-концепта и унутрашње мотивације, што указује на то да доживљај себе као успешног у математици и/или природним наукама утиче на развој аутентичне заинтересованости и испуњености активностима које се тичу поменутих школских садржаја. У односу на 2011. годину, у 2015. години је дошло до пораста броја ученика у категоријама средњег, високог и напредног постигнућа који имају висок математички селф-концепт. Када су у питању природне науке, нема значајних разлика у погледу селф-концепта у односу на 2011. годину, осим у категорији ученика ниског нивоа постигнућа код којих је приметно мањи проценат оних ученика чији је селф-концепт висок. Налази сугеришу да је неопходно да учитељи обратe пажњу на развој ученичких самоуверења о могућностима за постизање високих резултата у математици и природним наукама, а не само на стратегије учења и сам садржај који се учи.

Кључне речи: селф-концепт, мотивација, постигнуће ученика, TIMSS 2015, математика и природне науке.

* *Напомена.* Рад у целисти можете прочитати у књизи: Марушић Јаблановић, М., Гутвајн, Н. и Јакшић, И. (2017). *TIMSS 2015 у Србији*. Београд: Институт за педагошка истраживања.

** E-mail: v.dzinovic@gmail.com

ЗБОРНИК АПСТРАКАТА
TIMSS 2015: РЕЗУЛТАТИ И ИМПЛИКАЦИЈЕ

Издавачи

Институт за педагошка истраживања, Београд
Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије
Учитељски факултет, Универзитет у Београду, Београд
Савез учитеља Републике Србије, Београд

За издавача

Николета Гутвајн

Уредници

Милица Марушић Јаблановић
Николета Гутвајн
Младен Радуловић

Технички уредник

Ивана Ђерић

Тираж

300

Дизајн корица

Марко Полић

Графичка обрада

Бранко Цветић

Штампа

Кућа штампе плус

ISBN 978-86-7447-133-3

CIP - Каталогизација у публикацији - Народна библиотека Србије, Београд

371.3:5(048)
371.26-057.874(048)
371.212.7(048)

ТИМСС : резултати и импликације (2015 ; Београд)
Зборник апстраката / TIMSS 2015: резултати и импликације 7. април
2017. године, у Београду ; уредници Милица Марушић Јаблановић, Никоleta
Гутвајн, Младен Радуловић ; [организатори скупа Институт за педагошка
истраживања ... [и др.]]. - Београд : Институт за педагошка истраживања :
Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије :
Учитељски факултет : Савез учитеља Републике Србије, 2017 (Београд : Кућа
штампе). - 26 стр. ; 24 cm

"Саопштења сарадника Института за педагошка истраживања представљају
резултате рада на пројектима 'Унапређивање квалитета и доступности
образовања у процесима модернизације Србије' (бр. 47008) и 'Од подстицања
иницијативе, сарадње и стваралаштва у образовању до нових улога и
идентитета у друштву' (бр. 179034) чију реализацију финансира Министарство
просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије (2011-2017)."->
колфон. - Тираж 300. - Напомене и библиографске референце уз текст.

ISBN 978-86-7447-133-3 (ИПИ:)

1. Институт за педагошка истраживања (Београд) 2. Министарство просвете,
науке и технолошког развоја Републике Србије (Београд) 3. Учитељски
факултет Универзитета (Београд) 4. Савез учитеља Републике Србије (Београд)
а) Природне науке - Настава - Апстракти б) Математика - Настава -
Апстракти с) Ученици основних школа - Успех - Апстракти
COBISS.SR-ID 231426060

ISBN 978-86-7447-133-3